

## "PROC S FRANCIO!" SO SE DRILI ITALIJANI

### PO MNENJU MUSSOLINIJA JE ITALIJANOM USOJENO DA POSTANEJO MOGOČNEJŠI

Močno zastražen je govoril italijanski ministrski predsednik Benito Mussolini v Milanu pred 125,000 poslušalci. — Zanimal je govorice, da je Italija izkrcala v Albaniji vojaštvo, da zaščiti albanskega kralja Zoga.

MILAN, Italija, 24. maja. — Danes si je italijanski ministrski predsednik Benito Mussolini v družbi fašističnih dostojanstvenikov ogledal parado dveh armadnih divizij in vojnih veteranov.

Vojaki so morali paradirati pred njim v velikem dežju in viharju.

Nato se je na trgu pred katedralo zbralo kakih 125,000 oseb, kajti najavljen je bil zaključni Mussolinijev govor.

Zadnje tedne je namreč potoval po provincah in govoril v vsakem večjem kraju.

Pred vhodom v katedralo je bila velika tribuna, obdana z rdečim suknom. Na nji se je pojavil Mussolini, in ljudstvo mu je začelo navdušeno ploskati. Med poslušalci so mrgoleli oboroženi stražniki in detektivi.

Ob tej priliki je govoril Mussolini o sosedih Italije ter rekel: —

— Mi smo prav dobro poučeni o duhu, ki navdaja naše sosedje.

Po teh besedah so začeli poslušalci divjati in kričati na vse grlo: — Proc s Francijo! Proc s našo sovražnico!

Mussolini jih je le s težavo pomiril.

Nato je Mussolini zanimal govorice, ki se širijo po inozemstvu, namreč, da je bilo v Milanu proglašeno obsedno stanje ter da je Italija izkrcala dosti svojih vojakov v Albaniji, v namenu, da zaščiti albanskega kralja Zoga.

Glede obletnice vstopa Italije v svetovno vojno je rekel Mussolini: — Celo naši sovražniki ne morejo ovreči dejstva, da je igrala Italija odločilno vlogo v svetovni vojni. Italijanski narod je krotitelj svoje lastne usode. Italijanski narod je pripravljen z orožjem v roki braniti vse, kar mu je naklonila usoda.

— Pri zeleni mizi v Versailles smo le deloma zmagali. Toda mi se ne brigamo za diplomatske protokole. Poraz v Versaillesu ni ranil naših rok in ni okrnil našega srca.

— Tako svesti smo si naše usode, da vas vabim, da se zberete dne 22. oktobra 1932 zopet na tem mestu, da bomo praznovali začetek drugega desetletja fašistične revolucije. Fašistične revolucije, ki je bila namenjena v to, da poveljča italijanski narod. — Ali boste prišli? — jih je vprašal.

— Da, so zagrmeli Italijani.

— V potrdilo tega dvignimo svoje puške in zastave! — je pozval Mussolini.

Vojaki so dvignili puške, civilno prebivalstvo je pa začelo mahati z zastavami.

V spomin 625,000 vojakom, ki jih je izgubila Italija v svetovni vojni je rekel Mussolini: —

— Vstopa Italije v vojno ne praznujemo zato, da bi podžigali staro sovraštvo, kajti s svojimi bivšimi sovražniki smo se pobotali z nekaterimi smo pa celo sklenili prijateljstvo.

Nato je odločno zanimal, da se nahaja Italija v slabem gospodarskem položaju.

— Prav nič nisr.o na slabšem kot so drugi narodi. — S temi besedami je potolažil Italijane.

### ODOBRENJE MORNARIŠKE POGODBE

Mornariška pogodba, ki so jo sklenile Združ. države z Anglijo in Japonsko bo predložena meseca junija v odobrenje.

WASHINGTON, D. C., 24. maja. V tujakajšnjih političnih krogih prevladuje mnenje, da bo mornariška pogodba, ki jo je sklenil vladni zastopnik Stimson z Anglijo in Japonsko, predložena meseca junija kongresu v odobrenje. Takoj nato se bodo kongresniki podali na počitnice.

Nasprotniki pogodbe pravijo, da boče Hoover takorekoko izsiliti spremembo in to čimprej, da bi narod ne imel dovolj časa za razmislek.

Republikanski senator Johnson iz Californije je izjavil:

— Čimbolj bi se debata zavlekla, temveč časa bi imeli ameriški državljani za razmislek. K. bodo pa enkrat pogodbo natančno preštudirali ter spoznali, kakšno nevarnost vsebuje za Amerikance, jo bodo gladko zavrnili.

### USPEŠNOST KITAJSKIH BANDITOV

Tolpe nerednih vojakov se zbirajo okolu mest. Vojaki so bili poslani proti severu.

HANKOV, 24. maja. — Banditske tolpe so se danes pojavile na obeh bregovih Jangtse-reke, pri zunanjih robovih mest Hankov, Vučang in Hanjang. Povzročile so velik strah, da bodo ta mesta zavzeta in oplenjena.

Prebivalstvo Hankova znaša 850 tisoč Vučanga 500,000 in Hanjanga 100,000 duš.

Mesto Tasitien, dvajset milj zapadno od Hankova, so obkolili banditi, in polk vojakov je bil poslan od tukaj, da zavaruje ozemlje.

Komunisti in drugi nepostavni elementi so se poslužili odsotnosti vojaštva, ki je bilo koncentrirano v provinci Honan. Orgija plenjenja, ubijanja in odvajanja je izbruhnila v dolini, in nepostavne tolpe operirajo v vseh provincah južno od Jangtse-reke.

Plenjenja banditov so napotile inozemske konzularne oblasti, da so obnovile svarila na svoje r. jake, naj odidejo iz notranjosti dežele.

Poročila iz različnih virov izjavljajo, da se nahajajo številni misijeni v rokah komunistov, dočim so bili vsi telesno zmogni moški prisiljeni stopiti v "rdeče" tolpe.

Starši, ženske in otroci trpe vsled nezadostne hrane. Polja ostanejo neposajena in prav gotovo bo tam izbruhnila lakota v prihodnjih par mesecih.

Ladijski promet iz Hankova trpi vsled napadov banditov, in prizadete so pri tem kitajske kot inozemske ladje.

Nacionalisti so večerj zvečer naznanili, da so dosegli nadaljne uspehe v svoji kampanji proti severnim vstašem ob Hajčov-Tunkvang železnici.

Glavni stan nacionalistične armade trdi, da so njene sile oddaljene petnajst milj od Kafenga. Poročila, ki prihajajo s severne strani, pa trdijo, da niso ta poročila resnična in da se vrši krog Langfenga intenzivna bitka.

Severna koalicijska trdi nadalje, da boče 30,000 nacionalističnih vojakov prestopiti na stran severnih sil.

### JOHN L. LEWIS PRED SODIŠČEM

S sporom, ki je nastal med obema frakcijama illinojskih premogarjev, se bo bavilo sodišče.

SPRINGFIELD, Ill., 24. maja. — Illinojski premogariji so razcepjeni v dve organizaciji, ki si v vseh oziirih odločno nasprotujejo. John L. Lewis, predsednik stare unije se bo moral zagovarjati zaradi obtožbe, da se je pregrešil proti ustavnemu povelju, ki mu je prepovedovalo delovanje v državi Illinois.

Lewis pravi, da je ustavno povelje brez veljave, ker je bil okraj št. 12 pri zadnjem zborovanju U. M. W. razpuščen. Nasprotna stranka pa zatrjuje, da zastopa nova unija okraj št. 12.

Značilno je tudi, da je na neki konferenci v Belleville dvanajst tisoč premogarjev zahtevalo potom svojih delegatov, naj odstopita takoj Lewis kot tudi predsednik nove stvorjene unije, Howat, ter napravita v povsem novi organizaciji prestor novim uradnikom.

### ZENSKI KONGRES ZAHTEVA PRIZNANJE SOVJETOV

WASHINGTON, D. C., 24. maja. Ameriška sekcija Zenske mednarodne lige za mir in prstost je sklenila v resoluciji, da bo zahtevala priznanje ruske sovjetske vlade. Sprejem resolucije je sledil obširn razpravi glede nevarnosti za svetovni mir. V resoluciji glede Indije izraža Liga tako svoje simpatije z angleško vlado kot z indijskim narodom ter svetuje obema, naj se poslužita strpnosti ter mesedbojne simpatije.

### IZVOZNA PREPOVED PIJAC V ZDRUŽENE DRŽAVE

OTTAWA, Kanada, 24. maja. — Poslanska zbornica je danes odobrila vladno predlogo, ki prepoveduje izvažanje opojnih pijac v Združene države. Ta predloga bo v sredo ali četrtek predložena generalnemu guberniju v odobrenje. Po kanadski postavi postane predloga takoj polnomočna, kakorhitro jo je gvernir odobril.

### AVSTRIJSKO - JUGOSLOVANSKA TRGOVINSKA POGAJANJA.

V pogajanjih za trgovinsko pogodbo z Madžarsko so se nekatere težave posebej glede carine na moko, dočim se situacija glede ostalih postavk presoja mnogo ugodnejše.

Glede trgovinskih pogajanj z Jugoslavijo se ni odločilo. Jugoslovanske koncesije za nasprotno koncesije Avstrije glede podaljšanja pogodbe, ki bi sicer potekla koncem leta 1931, so sedaj vezane z jugoslovansko uvozno carino na železo in kovinske predmete.

### CANKOV VSTOPI V VLADO.

Bolgarski ministrski predsednik Ljapčev je imel daljši sestanek s kraljem Borisom na katerem je razpravljajal o rekonstrukciji svoje vlade. Ljapčev je izjavil pri tej priliki kralju, da bo poskušal na vsak način pregovoriti predsednika soobranja, Cankova, da bi vstopil v vlado. Ljapčev je imel že razgovor s Cankovom, ki pa še ni rodil zaželenega uspeha. Razgovori se bodo nadaljevali.

### ANGL. LETALKA DOSPELA V AVSTRALIJO

Letalka Amy Johnson je dospela v Port Darwin v devetnajstih dneh. — Kralj in ministr. predsednik sta ji čestitala.

PORT DARWIN, Severna Avstralija, 24. maja. — Angleška letalka Amy Johnson, je danes pristala na tujakajšnjem letalnem polju ter s tem završila polet iz Anglije v Avstralijo. Nevarno potovanje je trajalo devetnajst dni. Posluževala se je malega Moth-aeroplana.

Na letališču jo je čakala ogromna ljudska množica, ko je utrujena in nekoliko oglušena vsled ropotanja motorjev stopila iz aeroplana. Odvedli so jo vladno palačo, kjer bo gostila severo-avstralske vlade.

Angleški kralj in ministrski predsednik MacDonald sta ji brzojavno čestitala.

Miss Johnson je hči nekoga angleškega ladijskega kapitana.

### ZVERINSKI MORILEC JE BAJE ARETIRAN

Policija je aretirala možaka, ki je priznal, da je umoril deset žensk in otrok, toda dvomi, da je to pravi "duesseldorfski" morilec.

DUESSELDORF, Nemčija, 25. maja. — Kriminalne oblasti so danes objavile, da je bil aretiran 47-letni Peter Kuerten, ki je priznal, da je umoril deset žensk in otrok ter da je deset žensk posilil.

Nadalje je priznal, da je on takozvani "duesseldorfski morilec", katerega so oblasti že toliko časa brezuspešno iskale.

Njegova pisava se baje popolnoma strinja s pisavo v pismih, katere je pošiljal policiji in se poročeval iz nje. Precej natančno je tudi opisal prostore, kjer je svoje žrtve pokopal.

Kuerten je bil že štirinajstkrat kaznovan zaradi tatvin in vlomov. Policija navzile temu dvomi, da bi bil Kuerten dolgo iskani "duesseldorfski morilec".

### HINDENBURG OBRAZLOŽIL DOLŽNOSTI REICHSWEHRJA

BERLIN, Nemčija, 24. maja. — Predsednik von Hindenburg je kot najvišji poveljnik Reichswehra izdal nova navodila, ki vsebujejo več točk, med katerimi se glase nekatere:

Nemška država je republika. Vojak je obljubil zvestobo ustavi države. Vzdiranje lojalnosti, prisežene domovini, je največja dolžnost vojaka.

Reichswehr služi dežel, ne pa strankam. Vojaki se ne smejo mešati v politiko.

Čut dolžnosti ukazuje vojakom, da izpolnijo tako v vojni kot miru svoje dolžnosti, vključno žrtvovanje lastnega življenja, da odvrnejo vse nevarnosti, ki prete domovini.

Kdor hoče izpremeniti ustavo države, izvrši veleizdajstvo. Kdor pa izda skrivnosti domovine, izvrši navadno izdajstvo.

Reichswehr je sila in instrument postavne državne eksekutive. Ona varuje meje države in njeno lastnino, tako od zunaj kot od znotraj.

### STRAŠNI PRIZORI NA GOREČIM PARNIKU

50 mohamedancev, zajetih od ognja, je rajše izvršilo samomor, kot da bi živi zgoreli na parniku.

PARIZ, Francija, 24. maja. — V poročilu iz Jeddah, Arabija, na Petiti Parisien se glasi, da si je petdeset romarjev na krovu gorečega parnika Asia v Jeddah pristanšču rajše porezalo vratove, kot da bi se izpostavili smrti vsled ognja.

Poročilo navaja izpoved očitveca, ki je rekel, da je zahtevala katarstrofa krog 2000 človeških življenj. Kri samomorilcev je tekla kot na kakem žgalnem altarju. Trupla so kmalu zamašila hodnike ter odrezala pot onim, ki so še vedno bili v obednici.

Kapitan Marchiadio in ladijski zdravnik sta ostala na krovu se celo uro potem, ko sta dala povelje, naj se skušajo rešiti. Nato pa sta oba planila v morje.

Malo poprej sta slišala reči nekoga: — Potegnili so svoja bodalca. — In nato: — Molijo v obednici ter nočejo skočiti v vodo.

### SOVJETSKA VLADA IZGUBILA TOŽBO

GENOVA, Italija 24. maja. — Tujakajšnje prizivno sodišče je danes zavrglo tožbo sovjetske vlade proti National City banki iz New Yorka za milijon dolarjev, katere je naložila sovjetska vlada na ime Citibank pri Newyorški banki.

Sodišče je odločilo tudi, da nima sodišče pravice, da bi odločalo v slučaju inozemske banke, če se transakcija završi v inozemstvu.

### DVA MILIJONA NEZAPOSLENIH DOBIVA PODPORO

BERLIN, Nemčija, 24. maja. — Število podpor za nezaposlene v Nemčiji so znašale dne 15. maja 1,950,000, ali nekažo 825,000 več kot v prejšnjem letu. Razventega pa je, zglasno s poročili vlade, nadaljnih 800,000 oseb, ki so le deloma ali pa sploh nezaposlene.

### MOSLEMI SE DRUŽIJO Z INDIJCI

Mohamedanski voditelji so baje za to, da se mohamedanci pridružijo gibanju. — V paradi so razkožovali ranjene vstaše.

LONDON, Anglija, 24. maja. — Tekom divjega upora v Dacca, kakih 150 milj severno od Kalkute, sta bili ubiti dve osebi in dosti drugih je bilo ranjenih, kot javljajo brzojavke od tam. Dosti hiš Indijcev je bilo sežganih.

BOMBAY, Indija, 24. maja. — Tukaj se je vršila danes velika demonstracija na čast ranjenih, ki so bili poškodovani tekom bojev pri Darassanu. Ranjene so vozili v ambulancah in avtomobilih v posebnem delu procesije, in ljudje so jim burno ploskali ter jim čestitali k njih pogumu.

Tukaj se je vršilo tajno zborovanje, na katerem je bilo sklenjeno, da bodo jutri zopet ponovili napade na soline pri Vadali, kjer je bilo aretiranih že 600 Indijcev.

KARAČI, Indija, 24. maja. — Veliko število Gandhijevih pristavšev je vprizorilo danes napad na tujakajšnja skladišča soli. Pri napadu je bilo ranjenih dosti domačinov. Med temi je bil tudi neki mestni uradnik. Policija je tolkla po domačinih z dolgimi palicami. Osemdeset mohamedanskih voditeljev je govorilo včeraj zvečer na velikem zborovanju za to, naj se udeležijo njih verski somišljeniki neodvisnega gibanja Indijcev.

Pod vodstvom Mohameda Salvija je bila sprejeta resolucija, ki je pozivala vse mohamedance, naj se udeležijo Gandhijevga gibanja. Mohamedanci Karači in Sind okrajev so se v zadnjem času pogosto spopadli z Indijci. Sedaj pa bo izdelan program, ki bo omogočil skupno nastopanje prejšnjih sovražnikov.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

### DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZNANJAMO, DA IZVRŠUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN LIRAH PO SLEDEČEM CENIKU:

| v Jugoslavijo |        | v Italijo |        |
|---------------|--------|-----------|--------|
| Din           | 500    | £         | 9.35   |
| "             | 1000   | "         | 18.50  |
| "             | 2500   | "         | 46.00  |
| "             | 5000   | "         | 91.00  |
| "             | 10,000 | "         | 181.00 |
| Lir           | 100    | £         | 5.75   |
| "             | 200    | "         | 11.50  |
| "             | 300    | "         | 16.80  |
| "             | 500    | "         | 27.40  |
| "             | 1000   | "         | 54.25  |

### IZPLAČILA V DOLARJIH:

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30 — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot gora navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujejo se boljše pogoje. Pri večjih nakazilih priporočamo, da se poprej z nami sporazumete glede načina nakazila.

Izplačila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih.  
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 1/2%.

### SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street New York, N. Y.  
Telephone: Barclay 0380

# "Glas Naroda"

Owned and Published by  
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY  
(A Corporation)

Frank Bekker, President Louis Benedik, Treasurer  
Place of business of the corporation and addresses of above officers:  
215 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"  
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

|                                   |                            |        |
|-----------------------------------|----------------------------|--------|
| za celo leto velja let sa Ameriko | za New York za celo leto   | \$7.00 |
| in Kanado                         | za pol leta                | \$3.50 |
| za pol leta                       | za inozemstvo za celo leto | \$7.00 |
| za četrt leta                     | za pol leta                | \$3.50 |

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Dopisni bres podpis in osebno se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane določene naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y.  
Telephone: Chelsea 3574

## KANADA IN ZDRUŽENE DRŽAVE

Kanadski poslanik v Washingtonu, Vincent Massey, je bil imenovan visokim komisarjem.

Kot tak se bo podal v Anglijo ter bo tam zastopal domini.

Ob tej priliki je objavilo ameriško časopisje navdušene slavospeve na naslov prvega kanadskega poslanika v Washingtonu, ki je zblizal obe deželi, Združene države in Kanado, ter obnovil med obema najbolj prijateljske odnose. Ako pa zadevo natančneje preuči, pridemo do drugačnega zaključka.

Predvsem je pribita stvar, da poslanik Massey ni zblizal obeh dežel; poslanik Massey ni utrdil prijateljskih odnosov.

Resnica je, da niso bili že več let odnosi med nami in našim severnim sosedom tako napeti kot so dandanes.

Masseyu so bili bolj pri srečni interesi Anglije kot pa interesi Kanade, ker bi sicer ne bil imenovan za visokega komisarja.

Da je to res, je razvidno iz debat, ki so se vršile v parlamentu v Ottawi.

Poslanci so očitali Masseyu, da ni drugega počel v Združenih državah kot pobiral doktorske diplome, po raznih ameriških univerzah.

Gospod Massey je igral važno vlogo v washingtonski visoki družbi, toda ta vloga ni imela nobenega vpliva na odnose med obema deželama.

Nobenega govora ne more biti o tem, da so se tekoni uradovanja gospoda Masseya izboljšalo prijateljske razmere med Kanado in Amerikanci, kajti v kanadskem parlamentu je bilo javno rečeno, da denar, izdan za poslaništvo v Washingtonu, ni bil izdan v pravo stvar.

Krivica bi bila svedeti, če bi kdo naprtel poslaniku Masseyu vse krivdo za izjalovljenje njegovega poslanstva.

Velika krivda zadane ameriški kongres, ker je v tarifni predlogi naložil na nekatere kanadske izdelke tako ogromno carino, da preti raznim trgovskim panogam v domini pogin.

Kanadski parlament je že začel govoriti o represalijah, katere bodo čutili ameriški trgovci.

Nadaljni vzrok napetih odnosov med obema deželama je prohibicijsko vprašanje.

Pred prohibicijo so zatrjevali, da ni bil že sto let od dan noben strel na kanadsko-ameriški meji, izza uveljavljenja prohibicije pa tega ni mogoče več zatrjevati.

Spopadi so namreč na dnevnem redu.

Ameriški prohibicijski agentje imajo namreč navedo prej streljati in se šele potem prepričati, če je bilo streljanje upravičeno ali ne.

V takih razmerah bi tudi kak drugi kanadski poslanik ne mogel doseči večjih uspehov.

## NAROD, KI IZUMIRA

Na svetu s narodni, ki jim je sodba še pisana in ki so s vsakim dnem bliže svojemu neizbežnemu poginu. Med te spadajo prebivalci avstralske republike Tuve, ki se razprostira v srcu gorate, s pragodi obrasle srednje Azije. Kdor v zapadni Evropi kaj ve o tej državi, jo poima pod imenom Tassu-Tuva. Stari ruski naziv za to deželo je Urtanhai, novi sovjetski semljivi pa jo znanuemuje kot "narodno tuvinako republiko". — Država je tani praznovale, desetletnico osvobodjenja izpod nadoblasti mongolskih carjev, prihodnje leto bo slavila desetletnico osvobodjenja izpod ponovnega kanjsko-mongolskega jarma, nakar se bo počasi pripravila, da čez štiri leta dostojno praznuje desetletnico svoje republikanske ustave.

Navzlic dejstvu, da so se življenjski pogoji tega naroda izboljšali, je vendarle zapisan smrti. Rusko naseljevanje po spodrinit domače prebivalstvo. Po daljši ali krajši pripravi dobijo bo avoboda narodna tuvinako republika utonila v ruskem morju, ki zmagovalni pljuska preko Bajanskih gor.

# Iz Slovenije.

Dr. F. Vodopivec umrl.

10. maja je na svojem stanovanju v banski palači podlegel dolgi in težki bolezni bivši ljubljanski mariborski veliki župan dr. Fran Vodopivec. Dolehal je že dalje časa. Lani v avgustu je odšel na Dunaj, kjer je bil zaradi črevesnega raka operiran. Operacija je sicer dobro uspela, ni pa mogla zavrniti bolezni udušiti in ko se je dr. Vodopivec po daljšem lečenju na Bvaru zopet vrnil v Ljubljano, je začel vnovič vidno hirati.

Dr. Fran Vodopivec se je rodil 25. novembra 1879 v Ajdovčini kot sin premožnega kmečkega posestnika. Gimnazijo je študiral v Gorici, pravo pa v Gradcu, kjer je leta 1905 promoviral. Med dijaškimi leti je bil kot družabnik pri slepem grofu Pinno, bivšem tržaškem namestniku, na njegovem gradu pri Velikovu. V tej svoji družbi se je navadil večih jezikov, predvsem francosčine. Po doktoratu je stopil dr. Vodopivec v politično upravno službo. Prideljen je bil najprej okrajstvarstvu v Velikovu, kjer pa ni mogel izhajati z okrajnim glavarjem, zagriženim Nemcem. Prosil je zato za premeštev in res prišel k namestništvu v Trst. Pozneje je služboval pri okrajnih glavarjih v Tolmini in Pulju, od koder je bil ob izbruhu vojne poklican v poljsko ministristvo na Dunaju.

Po vojni je bil dr. Vodopivec v raznih jugoslovanskih inozemskih komisijah. Med drugim je bil podeljen naši plebni komisiji v Okeju in komisiji za razmejitev med jug. državo in Madžarsko. Bil je tudi član meddržavnih komisij za ureditev obmejnega prometa med jug. državo in Avstrijo in končno član komisije za ugotovitev imovinskih interesov bivše Kranjske in Goriške in komisije za razdelitev arhivov med Jugoslavijo in Italijo.

Od leta 1922 je vodil dr. Vodopivec pri pokrajinski vladi v Ljubljani oddelek za splošne policijske zadeve. Od tod je bil leta 1921 premeščen kot namestnik velikega župana dr. Ploja v Maribor. Leta 1925 je bil imenovan za velikega župana v Mariboru, novembra istega leta pa upokojen. Vrnil se je v Ljubljano, ker ga je univerza izbrala za honorarnega docenta in pravnega prava. Na univerzi je predaval do 5. marca 1927, ko je bil imenovan za ljubljanskega velikega župana. Na tem mestu je ostal do preureditve države v banovine, nakar je moral zaradi bolezni zapustiti aktivno službo.

Junaska mladinka.

9. maja popoldne okrog 4. je padel v Krki pri Mermovih hišah dvajsetletni sinček Kovačeve, mali Piro. To so opazile perice na mestnem porišču na levem bregu Krke, ki so začele prestrašene klicati na pomoč. Na njihove klice je prihitela r. r. Iva Murnova iz Kandije, ki se je mudila v vinotoču svojega četa. Ko je videla, kaj se je zgodilo, se je brez premišljanja vrgla v vodo, priplavala do otroka in ga spravila na kopno ter ga rešila na ta način sigurne smrti. Njen požrtvovalni čin je izval med prebivalstvom splošno odobravanje.

Prva prepoved zahajanja v gostilne.

Sreski sodnik v Konjicah je izdal te dni prvo odredbo, po kateri je Pišotku Antonu, po domnevi Vogninčevemu iz Konjske vasi za dobo enega leta prepovedano zahajati v kremo. Morda bodo slične odredbe vendarle preprečile nedostojno razgrajanje in potepušvo, ki ga zakrivila demon alkohol.

## ŽENSKE — GENERALI

V Sovjetski uniji je ravnopravnost obeh spolov izvedena na tako širokem temelju, da ženske celo lahko služijo v vojski, ako žele. Rdeča vojska ima nekoliko ženskih poikov, v ostalem pa je bil avanzima v vojaški službi ženskam precej omejen. Sedaj pa je tej krivici odpravi izvršni odbor rdeče vojske, ki je izdal sklep, da so tudi ženske dopuščene v višje vojne šole. Katera izmed njih bo prestala potrebne izpize, bo dosegla v službi tudi laike: čast generala, vendar kvečjemu čast in značaj dirizirkega generala. Armije boljševiski ženakam za sedaj, še ne saupajo.

Po nesreči obstrljen.

7. maja se je vracal 18-letni dečev iz Orancev Kavač Matija v družbi se dveh tovarišev, med. tema tudi je bil njegov dober prijatelj Zver Franc, peš iz Maribora domov. Ko so prišli do Sv. Jurija ob Štavnici, so se ustavili pri posestniku Koterju Matiji. Sedeli so na travni robu ceste. Koter je prinesel dve steklenici vina in postavili so kmalu dokaj dobre volje. Da se malo pobaha, je kazal posestnik Koter tudi svoj samokres, ki so si ga vsi ogledovali. Ko ga je dobil v roke mladi Zver Ivan, ga je sprožil in krogla je presekla Kovačev dlan ter se zarila njegov trebuh. Bliznji zdravnik ga je takoj obvezal in ob 1. ponoči so ga pripeljali nezvestnega v sotoško bolnico. Njegovo življenje ni v nevarnosti.

Sneg na višjih hriboh.

Iz Zagorja poročajo: Deževje zadnjih dni je pomaknilo temperaturo proti nižji. 10. maja zjutraj pa sta prebivalce Zagorske doline presenetila Sv. Planina in Kum z belimi čepci.

## LENINOVA ZUNANOST

Ko je prišel Lenin po končanih študijah v Petrograd, kjer je vstopil samo formalno v službo kot odvetniški konsipijent je postal v revolucionarnih krogih kmalu znan. Pierre Charles pa trdi, da Lenin med revolucionarji ni zavzemal prvega mesta. V teoriji in praksi so bili mnogi pred njim, vendar je pa vzbujal splošno zanimanje. Nekaj socialnih demokratov se je zbiralo v stanovanju slušateljke tehnika Krazina, sedanjega sovjetskega diplomata. Krasin je dejal nekč Selgunov: "Poznam zanimivega moža, ki bi se rad seznanil z vami. Imenuje se Vladimir Ilje Ulanov".

In Selgunov je pozneje opisal svoje prvo srečanje z Leninom. V sobo je stopil zelo skromno oblečen mož z oguljeno skromno študentsko čepico na glavi, v stari suknji in v kmečkih škornjih. Na lasih in bradi se mu je poznalo, da že dolgo ni bil pri brivcu. Selgunov je mislil, da ima pred seboj 40-letnega moža, kajti Leninovo čelo je bilo močno nagubane in njegova pleša je bila že precej velika. Šele po daljšem opazovanju je Selgunov spoznal, da ima pred seboj mladeniča. Fizična zunanost je točno označevala Leninovo duševno stanje. Tovariši so nazvali Lenina "stari" ne toliko zaradi njegove zunajosti, kolikor zaradi njegove avtoritete in vzdržnega citiranja marksističnega evangelija.

## OSTROČUTNOST SLEPCEV

Berlinska policija je razjasnila te dni nenavaden kriminalni slučaj. Dve slepi ženski sta v predmestju ostavili cestno železnico, da bi se podali v bližnji zavod za slepce. Po poti ju je hipoma nekdo sunil od zadaj in se preden sta se zavedli, jima je iztrgal ročni torbici. Ker ni bilo nikogar na cesti, da bi jima pomagal, jima ni ostalo drugega, nego da sta zadevo javili voditeljici zavoda in ta je obvestila policijo. Na poti do policijskega komisarijata pa je ženske ustavilo mlado dekle, češ da je bilo opazovala napad in da bo za prico. Toda okračenka sta še isti hip spoznali s svojim ostrim čutom, da je bilo dekle samo napadalec. To sta povedali na policiji, ki je osumljenko ostro prišla in ta je po kratkem obotavljanju svoj greh tudi priznala. Izgovarjala se je, da je izvršila napad v skrajni sili zaradi bede.

## SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV.

2. junija: Calumet, Mich., (Opera House).  
7. junija: Traunick, Mich.  
15. junija: Ely, Minn.  
22. junija: Duluth, Minn.  
30. avgusta: Girard, Ohio.  
21. septembra: SND, Cleveland, O.  
12. oktobra: Cleveland-Newburg, O.  
Naslov:

Svetozar R. Banovec,  
442 National Ave., Milwaukee, Wis.

## ZEILEIS TOŽI PROF. LAZARUSA

Pred civilnim senatom deželnega sodišča v Berlinu se je te dni začela obravnava po tožbi galspakega "eudodeinika" Valetina Zeileisa proti prof. Lazarusu, ki je prošlo leto v listih ostro nastopil proti načinu Zeileisovega instituta ter označil zdravljenje za mazaštvo. Zastopnik Zeileisov dunajski odvetnik dr. Werner je prvotno vložil tožbo zoper vse trditve prof. Lazarusa, pred obravnavo pa je skrčil svojo tožbo na dve točki: Prof. Lazarus mora priznati, da ni v Galspachu proučeval Zeileisove metode zdravljenja in da Zeileisov institut ne postavlja napačnih diagnoz. Za ostale obdolžitve zlasti za trditve, da je Zeileisovo zdravljenje mazaštvo in da je popolnoma neuspešno, je Zeileis odstopil od obtožb, ker bi bilo v dokazilo tega treba zdravniških izvedencev, ki pa so vsi proti Zeileisu. Zastopnik zasebnega obtožitelja je zato izpustil iz obtožbe vse one točke, kjer bi morali nastopiti zdravniški izvedenci, češ, da bi bilo njih strokovno mnenje v tem primeru nezanesljivo in pristransko.

Senat je takoj v začetku razprave izjavil, da na razgovor ne bodo prišla medicinska vprašanja, marveč da bo sodišče razpravljalo le o tem, dali so navedbe, s katerimi Zeileis zavrača trditve prof. Lazarusa resnične ali ne. Na to izjavo je takoj vstal odvetnik prof. Lazarusa in izjavil, da Zeileis ne sme biti deležen sočasnih pomoči, ker je sam kriv kaznivih dejanj, češ da obeta bolnikom ozdravljenja, pa svoje obljube ne izpolni.

Nato je Zeileisov zastopnik izjavil, da je bil prof. Lazarus vega je 10 minut v Galspachu in v tako kratkem času ni mogel proučiti Zeileisove metode. Ako pa je prof. Lazarus postavil v Zeileisovem institutu v Monakovem nepravilno diagnozo, Zeileis zato ni odgovoren. Zeileisov institut je samo eden, oni v Galspachu, ostale pa vodijo njegovi učenci, ki zanje Zeileis ne more nositi odgovornosti.

Prof. Lazarus je nato v daljšem govoru ostro kritiziral razmere v Galspachu. V čakalnici se gnetejo ljudje z raznimi nalezljivimi boleznimi, kar je velika nevarnost za druge paciente. Glede nepravilne diagnoze navaja prof. Lazarus, da se je dal preiskati v Monakovem po nekem Zeileisovem učencu, ki je ugotovil pri njem sušico in neko bolezen v hrbtnem mozgu, dasi je prof. Lazarus, popolnoma zdrav in osobito teh dveh bolezni nima. Obtoženec se je v svoji obrambi vse bolj in bolj razburjal in tokel po mizi s Zeileisovo palico za diagnozo, dokler je ni popolnoma razbil. Pri tem je ponovno obdolžil Zeileisa, ki skriva na smrti nekaterih bolnikov, ki bi se dali še rešiti, da so se pravčasno obrnili na kakega zdravnika, ne pa da so šli k Zeileisu. Prof. Lazarus je napravil preiskavo pri Monakovčanih, ki so obiskali Zeileisa in dognali, da je v 1263 primerih bila diagnoza bolezni popolnoma napačna. Ti so se kasneje zatekli k prvim zdravnikom.

Vendar se v 61 primerih ni dalo več pomagati in ti primeri so se končali s smrtjo.

Po teh ponovnih obdolžitvah

prof. Lazarusa, ki je izjavil, da jamci za vsako svojo besedo, je vstal Zeileisov zastopnik in predvsem protestiral proti nastopu prof. Lazarusa ter mu prav neprikrito očital njegovo židovsko pokolenje. Zeileis pa da je po poreklu pravi Nemec, ki se je vedno čutil Nemca. Po tem razgovoru je senat odgodil razpravo do prihodnjega tedna, ko se bo razglasila sodba v tej zanimi zadevi.

Pravda je izzvala umljivo pozornost v nemški javnosti in vsi listi prinašajo izčrpna poročila o njej. Ker je odgodena, čaka javnost še večjo napetostjo na pravdorek sodišča.

## MEHANIČNA KUHINJA

Pravijo, da mora kuharica imeti ljubezen do svojega posla, ako hočemo, da dobimo na mizo okusno in tečno jed. Ker pa se ženske čisto pritožujejo, da so sužnje kuhanja, je moderna tehnika tudi v tem oziru poskrbela za odpravo. Bolnica v Joryju pri Parizu je že opremljena z mehanično kuhinjo in njenemu vzgledu slede mnoge restavracije in javne kuhinje. V mehaničnih kuhinjah so postavljene parni kotli za juho, dalje električni stroji za kuhanje kase iz zelenjave in krompirja. Tak stroj goni pet konjskih sil, na njem pa se lahko pripravi vsaka jed, predno se dene v lonec. Tudi kuha sama je avtomatična, da nikomur ni treba pokušati, dali je že jed gotova. Po toliko in toliko minutah je vsaka stvar kuhana in primerja za na mizo. Vendar pa je tudi v teh kuhinjah osebje, ki streže strojem, in to so zopet kuharji in kuharice.

## KITAJSKI ROPARJI

Poročila iz Sanghaja vele, da je tolpa 5000 roparjev v okrožju Džungjang poklala na enem samem pohodu preko 10.000 mož, žena in otrok, kakšnih 2000 oseb, pa je odvela kot talce. Okrog 10.000 hiš je oplenila in zažgala.

## SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET  
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik  
od 8.30 dop. do 6.  
popoldne.

Za večjo udobnost  
svojih klientov, vsak  
ponedeljek do 7. ure  
zvečer.

Poslužujemo se vsi brez izjeme,  
te stare in stanovitne domače  
banke.

## O rednem štedenju.

Redno štedenje je najboljšo zavarovanje proti posledicam slabih delavskih razmer. Oni, ki so v času obilnega zaslužka štedili, so polagoma stvorili sklad, iz katerega lahko črpajo kadar nimajo dela.

Redno štedenje je velikega pomena za delavca, ki nima drugega dohodka kot plačo za delo svojih rok. Zato bi moral majhen del te plače prihraniti za bodoče potrebe. Naša banka pomaga v znatni meri vsem, ki hočejo štediti. V prvi vrsti pazi na to, da je denar naložen sigurno in tako, da ga vlagatelj lahko vsak čas zopet dvigne. Nato plača obresti po 4% na leto, pričeniš z vsakim mesecem. To je najboljšo obrestovanje, ki se ga more sedaj pričakovati za sigurne hranilne vloge.

Vlagatelji izven New York-a nam pošljejo denar najpripravnije po Postal Money Order ali Bank Draft.

Od naših rojakov v Kanadi sprejemamo tudi Money Orders, Drafts in gotovino v KANADSKIH DOLARJIH ter iste v polni vrednosti v ameriških dolarjih vpisujemo v vložne knjižice.

## SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street  
NEW YORK, N. Y.

## Peter Zgaga

Družba je bila zbrana. To se pravi ne vsa. Pet prijavejev je sedelo pri mizi in čakali so sestega.

Dolgo so ga čakali, skoro do desetih.

— Ah, saj ga ne bo — so začeli mimrati, — ga pa zopet stara ne pusti iz hiše.

Ob četrtn enajst je pa vseno prišel.

To se pravi, ni prišel, ampak se je komaj privlekel ob palci.

Po obrazu je bil ves razpraskan in pod vsakim ocesom je imel debelo podplutbo.

Desno roko je imel na debelo obvezano in jo je nosil v pentlji.

Navzlic temu je pa zarel njegov obraz v nekakem zadovoljstvu.

— Za božjo voljo, kaj pa je? — so ga radovedno vprašali. — Ali tu je gasper in kevdru eksplodiral, ali te je avtomobil povozil?

— Ni takega, nič takega. — jih je tolažil. — Zena me ni pustila ven, toda jaz se ne pustim od nobene babe komandirati. Prav nič se nisem oziral na njene besede, ampak sem kar šel. In če me prihodnje ne bo pustila, ji bom prilozil dve okoli usi.

Na pokopališču so pokopavali starega vojnega veterana. Tudi vojaštvo se je udeležilo pogreba.

Ko so sprasili krsto v zemljo, so streli oddali salvo.

— Zakaj pa streljajo? — je vprašal petletni sinček svoje mater.

— Zato, ker je bil vojak — mu je pojasnila mati.

— Ali se ni bil dovolj mrtic?

Konec obravnave je rekel sodnik obtoženec:

— Obtoženec, zdaj imate pa vi zadnje besedo.

Obtoženec se je visoko vzravnil ter se začel ozirati po sodni dvorani.

Slednje je opazil med poslušalci svojo ženo.

Zmagoslavno jo je pogledal in rekel:

— Ali si slišala, stara kaj pravijo gospod sodnik?

— Bog ljudi pari, krajinec pa buše — pravi neki dolajski pogovor.

In tako se je zgodilo, da se je vršila čudna poroka.

Petinsedemdesetletni stariček se je poročil z osemnajstletno mladenko.

Pred poroko je bila maša, po maši pa pridiga.

Duhovnik si je nevede in nehoti izbral za pridigo svetopisemske besede:

— Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo....

V newyorškem Central Parku so imeli veliko staro kamelo, ki se je imenovala Volstead.

Pred par dnevi je poginila.

Po mestu govore, da zavihala med suhači velika portrost.

Kaj bo šele, ko se bo stegnila zadnja kamela.

Take in podobne levite je bral sodnik obtoženec:

— Sram vas bodi, tako mladi ste še, pa že kradete. Ali ni sramota, ker ste ukradli hlače svojemu sotočevalcu? Pravite, da ste iz dobre družine. Kaj bodo rekli starši, ko vas bom dal zapreti. In službo boste izgubili. In ljudje vas bodo neprestano smatrali za latu. In vse to zaradi starih, ponošenih hlač.

Obtoženec se je začel solziti. Sodnikova pridiga mu je segla v srce.

— No, popravil mi povejte, — ga je vprašal sodnik, — ali se je izplačalo?

— Nak, ni se izplačalo. — je odvrnil obtoženec solznih oči. — Ni se izplačalo, posebno ker so mi bile ukradene hlače dosti prozoke.

— Zakaj ste tako žalostni, mati? — so vprašali kmečko ženico.

— Kaj bi ne bila žalostna? Križ božji, ta moj dedec! Zadnji teden je umiral in je bil tako na koncu, da smo razen gospoda še dohtarja klicali. Vse sem že pripravila za pogreb. Pa še je zlomek po dveh dneh izlital in popil vse žganje in vse vino, ki sem ga kupila za sedmino.

## KRATKA DNEVNA ZGODBA

PIERRE BILLSLEY

## NAVADA

Priložnost dela zločinca in rada zapelje žensko v greh. Prav kakor usoda, ki vas slučajno prinese v najtežji udarci. In tako sta zapustila Lucetta Legoue in istem tednu Hektor Cassagrani, ki jo je razkošno vzdrževal, in Petit Coco, mlad zamorec, ki je na njen račun brezskrbno živel.

Ko je Hektor Cassagrani zapustil Lucetta — fant se je namreč ženil — ji je prinesel kot zadnje darilo dokaj velik diamant in natlačeno denarnico. Mali Coco je menil, da tako plemenitega Hektorja ni na vsakem vogalu in čez tri dni je laginil. In tebi nič meni nič je odnesel s seboj denarnico in diamant.

Lucetta je ostala skoro brez belic. To je bila njena napaka. Či tega, kar jo je stal v treh letih ta poči Coco, bi bila lahko naložila v banki težke tisočake. Toda Lucetta ni bilo prav nič žal tega denarja. Saj zamorec tudi ni karšibodi. In tako je torej videla pred seboj dva izhoda: bodisi da poišče nemučoma novega Hektorja ali pa postane zopet modistka, kakor se ji je že pripetilo. Drugi izhod se ji je zdel nesprejemljiv.

Mučno je namreč delati z neznanim zaslužkom, če je človek popr. brez dela mnogo zaslužil. Vendar je pa Lucetta iskala bogatega ljubčka, ki bi bil prijazen in radodaren kot je bil Hektor. Minilo je več tednov, toda Lucetta se lov ni posrečil. Ključeno je uboga dekle mislilo, da je njelo bogatega bančirja. Toda črta! V začnem hipu se je pojavila poštna ženska in ji ga je odprala pred nosom.

Nesreča je je tako potrla, da je zbolela. Ko je za silo okrevala in ko je bila duševno srta in brez denarja v levarnosti, da pade najnižje, se je spomnila, da ima svojce. Še na misel ni ni prišlo, da bi posvetila svojega siromašnega očeta ali mater. Pač je pa tako pomislila: Kaj ko bi takole slučajno posetila teta Albertina?

To je bila namreč milijonarka, ta stara, zapuščenca in brezstarna teta Albertina. Seurelova, bivajoča v Bayeuxu. Nobenega sorodnika ni pustila k sebi. Ko ji je umrl mož, ji je zapustil ogromno premoženje. Toda kljub tolikemu bogastvu je živel beraško življenje. Ljudje so pripovedovali o njeni likomnosti marsikaj. Da omežalo samo tisto o njenem zobu — da, o tem umetnem zobu tete Albertine, katerega je nekdo z jabo pokril. Po dvodnevem romanju po temnih potih je prišel mali dragoceni predmet brez nezdore zopet na dan. Vsa srečna ga je Albertina takoj zataknila na prvotno mesto in od tistega časa je skrbno prila nanj.

To je Lucetta vedela. Vse je kazalo, da jo sprejme ta stara kokiča zelo nevljudno, a morda ji pokaže celo vrata. In vendar je hotela poskusiti srečo. Drugač izhoda iz kočljivega položaja ni videla, kakor pr. upiti se stari teti s tem, da bo hvalila in odobraval njene manjše.

Ze dolgo je nosila Lucetta najbolj kričee obleke in obraz si je mazala z najpestrejšimi barvami. Saj tako se zapijulejo moški, je? Teda teta Albertine bi tak obraz ne zapeljal. Ko je torej gospodična Legoue izstopila v mestecu, ni bila več podobna oni frivolni Lulu, ki je prejše noči plesala po zlatih bežnicah Montmartra.

Zdaj ni bilo na njenih licih nobenega sledu po rdečilu, ne po kremi. Na sebi je imela staromodno črno obleko, ki ji je segala tla doli do glečev, in ogromne nizke čevlje, katere si je bila izposodila pred odhodom od hišnice in v katerih je zdaj cokljala po Bayeuxu.

Lucetta je našla staro Albertino v kotu kuhinje. Sedela je na pručici in lupila štiri krompirje. To je bila njena vsakdanja večerja. Proti vsemu pričakovanju je sprejela svojo nečakinjo dokaj prijazno.

— Stopi, bliže, da te vidim, — je zamrmrala in si nataknila očala. — Podobna si postopemu dekletu. Človek bi ne verjel, da prihajaš iz Pariza.

Potem je začela teta Seurelova zabavljati na druge člane rodbine. Trdila, da je za to zločinska družba, katere edini cilj na tem svetu je iztisniti čim več denarja iz tete Albertine.

Lucetta ji je pritrjevala. Potem je pa z dalekovidno dobrohotnostjo izjavila, da hoče pomagati priletni teti. Če hoče, ji je Lucetta na razpolago. Bila bi ji družabnica, skrbeli bi za njo zopolj po dolžnosti, ne da bi računala z nagrado. Sicer po mnog. ne je, badovolji se z mamim in stroškov ne bo povzročala.

— Milo dete si, Lucetta, in pri meni ostaneš, — je dejala Albertina. — Da, živeti tako zapuščenca je res žalostno. Poleg tega pa že zelo slabo vidim. In res! Lucetta je bila zelo dobrodošla teta Seurelovi, kajti starica je bila napol slepa, a misel, da bi vzela služkinjo, ji je bila strašna, ker jo je spominjala zakonskega poloma v času, ko je bil mož še živ in podjeten. Od tistega dne je bila Lucetta dobra in cenena služkinja, o kakršni si teta Albertina še sanjati ni upala. Lucetta je bila obenem zelo vestna in natančna upraviteljica, ki se je priprala z dobaviteljico in notarji ter prisilila kmete, da so točno poravnali račune. Ta dvojni čudež je dopolnjevala s tem, da je spravila skupaj več denarja in znižala še itak piete izdatke. V najem sta bili oddani obe nadstropji hiše, Albertina in Lucetta sta se pa stiskali v pritličju. Lucetta je spala na žimnici v ozki temni izbi in ta načni življenja ji je ugajal. Teta Albertina je ponavljala venomer: tale punca je res pravi zaklad. In pogosto je pripomnila resno: — toda morda malo prevarčena.

Vsak večer je sestrada in od dela izmučena Lucetta na svoji žimnici navdušeno razmišljala o bogastvu, ki bo kmalu njeno. S tem da je tako dobro igrala komedijo lakomnosti, se je docela priklopila lakomni starici. In bič starka izdihnila, bi Lucetta nedvomno podedovala. Potem bi pa odložila krinko obenem z nizkimi čevlji in dolgo črno obleko. In vrnila bi se kot mlada neporočena milijonarka v Pariz, kjer bi sijajno živele.

Čeprav je teta Albertina pošala od meseca do meseca, vendar je vzdržala še osem let na tem svetu. Umrla je v 80. letu, blagoslovljajoč vnukinjo, katero ji je bila poslala božja previdnost, da ji je tako skrbno, poštvovalno in neosebno stregla.

Oporoka ni razočarala Lucettinih nad. Podedovala je rente in posestva. Vse skupaj je bilo vredno okroglo tri milijone. Vsa srčna je stopila Lucetta v nišo, ki je bila odslej njena last. Globoko je vzdihnila, rekot:

Končno sem bogata!

Lucetta je bila stara že petindeset let. Odvisno je bilo torej samo od nje, da uresniči vse svoje načrte o sijajnem življenju. Odpotuje čim prej, izbeži se te grozne črne obleke, tega šibola njene dvojne igrice in zmagovitega srčanstva. Še predno je pripravila prtljago, se je napotila peš na dokaj oddaljeni kolodvor, da pogleda na vozni red, ker ga ni hotela kupiti. Vprašala je tudi, koliko bi stala vožnja v III. razredu iz Bayeuxa do Pariza.

— Triindeset frankov, — je odgovoril uradnik.

— To je nesramnost! — je zakričala Lucetta. — Raje prehodim to pot peš.

Vsa razkačena se je vrnila domov. Polagoma se je njena jeza polegla in Lucetta je spoznala samo sebe. Čutila je, da je postala z doslednim posnemanjem lakomnosti stare Albertine zares lakomna. Krinka, katero je nosila ne pretrgoma osem let, je postala nenkrat gola dejstvo. In zdaj je bila njena bodočnost zapetena. Zivotarila bo kot bogata, obenem pa siromašna stara "devica". Drugače že ni mogla, za vse na svetu bi se ne bila ločila od svoje dolge črne obleke.

— Čemu neki bi hodila v Pariz? — je mrmrala sama pri sebi. — Da bi zapravljala denar? ... Še na misel mi ne pride.

In tako je sedla Lucetta v kotu svoje kuhinje na pručico in začela lupiti štiri krompirje, ki bodo njena današnja večerja — kakor tudi vse bodoče večere do zadnjega.

## SPOR ZA KOSTI ŽIŽKE TROCNOVSKEGA

L. 1910 so pri prezidavi cerkve v Časlavu našli delavci na vyzidano skrinjico, v kateri je bilo nekoliko delov raznih okostij. Pozornost je vzbudila zlasti lobanja, ki je kazala znake, da je bil nje lastnik na eno oko slep. Takoj se je porodila domneva, da gre za ostanke slavnega husitskega vojskove Jana Žižke z Trocnova. Okostje so prenesli v časlavski muzej kot najdragocenejšo ostalino iz najslavnejših dob češke zgodovine. V nedavno izišlem zvezku "Pekarovega Zbornika" pa je bilo objavljeno, da gre za falsifikat, češ da so bile kosti vložene v skrinjico šele leta 1910. Proti temu je odločno nastopil arhitekt svetovidskega hrama v Hradčanih Hilbert, ki je nahodil še zelo pašno ogledal še leta 1910. Arhitekt trdi, da je bila skrinjica zasidana nesporno že v 17. stoletju kar dokazuje način zidave in omet. Kost, ki so jih našli pri prezidavanju, so zato bile vložene v skrinjico v 17. stoletju, tedaj v dobi po belogorski bitki, ko so protireformatorji iz verskega fanatizma uničevali vse ostanke iz husitskih časov. Zlasti so stikali po žižkovih ostankih, da bi jih razmetali in uničili, kakor so to storili z drugimi husitskimi grobovi v tynskem hramu. Mestni svet v Časlavu se je obrnil na "Akademijo znanosti in umetnosti", da zrova preišče najdbo ter odloči o nje pristnosti.

## AVSTRJSKA ARMADA L. 1914

Redki so v domovini moški v starosti nad 30 let, ki bi ne bili služili v avstroogrski armadi, in vendar ima večina o njeni notranji vrednosti zelo površne in napačne pojme. Med preteklost in sedanost je stopila temeljita izprememba, ki je pretrgala in morala pretrgati zvezo v vojaško preteklostjo pretežne večine je generacije.

Zdaj, ko se bliža 12. obletnica konca avstroogrške armade, bomo marsikdo z zanimanjem čital strokovno sodbo o oboroženi sili bivše Avstro-Ogrske, katero je izrekel bliski načelnik štaba I. srbske dobrotvilske divizije v Rusiji in sedanji general Vojin Maksimović profesor vojne zgodovine na beograjski vojni akademiji.

Avstroogrške finance niso dovoljevale temeljite izokristitilovske sile, katere je imela na razpolago monarhija. — pravi Maksimović. Razvoj oborožene sile je zadržala tudi madžarska politika, ki je videla v tem razžanesejlješ sredstvo za dosego političnih kompenzacij. Kot edina velesila ni imela Avstrija organizirane vojske drugega poziva in v vojni je šla z armado, ki je štela samo okoli 1.470.000 mož. To je bilo malo tako glede na nalogo avstroogrške armade, kakor tudi na sile sovražnih držav. Ruska armada je štela 3.461.000 mož, srbska pa 350.000. Pa tudi glede na število prebivalstva avstrijska armada ni bila dovolj močna.

Operacijska avstroogrška armada je štela l. 1914 skupaj 43 pehotnih divizij, 3 samostojne pehotne brigade, 14 pehotnih brigad, 15 pehotnih honvedskih polkov in 20 domobranskih brigad. Vsa ta vojska je bila razdeljena na šest armad. Pehotne divizije so bile po številu močne in tudi tako opremljene, da so lahko samostojno operirale v nasprotju s francoskimi, ki so bile taktično in gospodarsko odvisne od svojega armadnega zbora. Avstrijske divizije so imele malo topništva, kajti na eno avstroogrsko peh. divizijo je odpadlo samo 44 topov, dočim jih je imela vsaka nemška divizija 80, francoska 72, ruska pa 58. Tu so se najbolj pokazale posledice proračunskih težkoč Avstro-Ogrske.

Topništvo je imelo zastarel material in vojna ga je zalotila v reorganizaciji. Avstro-Ogrska je šla v vojno s 571 baterijami, v aprilu 1918 jih je pa imela že 913, za kar se je imela zahvaliti v prvi vrsti svoji visoko razviti industriji, ki je zdaj večinoma na Češkoslovaškem. Zaloge streljiva so bile neznatne. Na vsak top je imela avstroogrška armada samo 600 naboev, dočim jih je imela nemška 1000. Tudi tehnično vodstvo artiljerije ni bilo posebno dobro.

Pehota je bila dobro disciplinirana in izveščana za moderni načini boja. V mirnim času pa vodstvo armade ni dovolj mislilo na zadostno dotacijo streliva v vezbalne namene in posledica je bila, da vojakov ni bilo niso dovolj dolgo pripravljali na napad. To je bilo tudi vzrok, da je avstroogrška pehota v začetku vojne vedno prhlo napadala. Poveljstvo ni moglo počakati, da opravi artiljerije svoje delo in zato so bile velike izgube neizogibne. (To so čutili fantje pri bitem 17. pešpolku, kjer sebnio dobro na lastni koži našli, je bila že tradicija, da je moral vsak novi bataljon brez artiljerijske priprave takoj v najhujši ogenj. Posledica je seveda bila, da je bil vsak bataljon že v nekaj dneh decimiran ali pa so prišli naši Janezi v rusko ujetništvo. Opomba). Konjenica je bila razmeroma močna, imela je 11 divizij in tudi izveščana je bila dokaj dobro, samo patrolna služba ni bila v skladu z moderno taktiko. Vrhovno vodstvo ni znalo dobro gospodariti s silami svojih divizij. Letalstvo je bilo spočetka slabo,

opremljeno s slabim materialom. Pač pa so bile ženiške čete, posebno pionirji, s katerimi je bilo treba resno računati v operacijah na velikih rekah, po materialu in izveščanosti prvovrstne in so zavzemale častno mesto v Evropi.

Glavni nedostatek, s katerimi je šla Avstro-Ogrska v svojo zadnjo vojno, vidi general Maksimović v nezadostnem številu njene armade. Država, ki je štela 50 milijonov prebivalcev, je mogla postaviti na bojišče mnogo večjo armado za istočasno boj na ruski in srbski fronti. V Avstro-Ogrski ni bilo organiziranih sil drugega poziva. Dočim je postavila Nemčija pri mobilizaciji 50. Francija 35. Rusija pa 32 rezervnih divizij, je avstroogrška armada prvega poziva trčila svoje sile v podrejenih vlogah. — Vodstvo armade je sicer porabilo v Galiciji pohodne brigade kot operacijske jedinice, ki pa s svojim slabim topništvom niso mogle odločilno vplivati na izid bitk in so končno po težkih izgubah nehale igrati svojo vlogo kot rezerve pehote za operacijske armadne zbroje. Kljub nedostatkem je pa bila avstroogrška armada po mnenju generala Maksimovića solidna moč in nevaren nasprotnik. Kljub svojim notranjim defektom in velikim katastrofom, ki so jo zadele med vojno, je vzdržala z nemško podporo štiri leta težke vojne. Se ob razpadu monarhije je pokazala svojo notranjo odpornost.

## NAJVEČJA ZBIRKA LOBANJ

Zdravniški muzej v Londonu ima največjo zbirko lobanj. Muzej javnosti ni dostopen, ker se boje prevelikega navala. Vrednost ogromne zbirke lobanj je velika že v denarju, še večja pa za znanost. V muzeju so krasne zbirke človeških okostnjakov, važne zlasti za zobozdravništvo in arheologijo. Posebej je prepovedan vstop vsem muzikantom očividno iz pitete do mirlice, katerih lobanje počivajo v muzeju.

Glavna dvorana je 31 m dolga in 12 m široka. Lobanje in okostnjaki so shranjeni v treh nadstropjih. V prvem nadstropju so lobanje lepo razvrščene na podstavkih. Tu je 10.000 lobanj vseh plemen in narodov. Med lobanjami stoji nekaj omar z okostnjaki, in steklenih posod, v katerih so shranjeni možgani mrlcev. Lobanje so razdeljene po tipih in plemenih ter označene s črnimi in rdečimi številkami. Tu so lobanje malajskih plemen, napačev iz Severne in Južne Amerike, Nove Guineje, z otokov Tihega oceana in Tihega morja, iz Afrike, Tasmanije in Avstralije, lobanje starih Keltoev, Babiloncev, Grkov in Rimljanov. Lobanje zločincev so v posebnem oddelku.

V enem krilu III. nadstropja so shranjeni udje zgodovinskih osebnosti. Tu je rebro Roberta Brucja, obe roki sina Johna o Gauta in dva koščka Napoleonovega drobovja, tu je tudi mumija prve žene Martina van Buchella. Mož je nabazamiral truplo svoje prve žene in shranil mumijo v svojem kabinetu, čeprav je druga žena energično protestirala. V oddelku okostnjakov stoji okostnjak lrskega orjaka Charlesa O. Byrna, ki je bil visok 237 cm. Kraj njega stoji okostnjak Sicilijanke Karol. Chrochaimove, ki je merila samo 47 in pol cm. V veliki sobi v drugem nadstropju so anatomske slike in človeški preparati, izdelani v raznih dobah od leta 1646. V vojnem oddelku so prikazane najrazličnejše rane. Nad 100 papirnatih lobanj ima rane iz svetovne vojne. Tu se vidijo najrazličnejše operacije na lobanjah. V splošnem muzej lobanj ni priporočljiv ljudem slabih živcev.

## POZIV!

Vai naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnovijo. —

Uprava lista.

## JAPONSKI PATRIOTIZEM

## REVOLUCIJE

O japonskem patriotizmu pripoveduje zanimive podrobnosti Henry Helsen. Veliko pozornost je vzbudilo, ko je umoril bivši policist Hukoji Kuroda komunističnega poslanca profesorja Yamamata, katerega je z bodalom dvajnajstkrat zabodel. Profesor, dobrodušen in kratkoviden idealist, je bil pristaš stianke poljskega delavstva, katero je bila vlada razpustila. Policist je bil orodje v rokah tajnega patrijotičnega društva, katerega člani so prisegli, da ostanejo zvesti vsemu, kar je bilo in je in sicer skozi vse svoje bodoče sedem življenj. Takih društev je v Tokiju nad 100. Nekatera imajo na programu tudi mrtnje do tujcev.

Konservativna Japoneca najbolj razkači pogled na Evropejce ali Američane, ki plešejo z Japonkami. Pred leti je nekdo tajno patrijotično društvo sklenilo napraviti temu konec. Ko je večja družba zvečer v hotelu "Imperial" plesala, so planili v plesno dvorano maskirani člani tajnega društva z bodali v rokah in so hoteli vse tujce poklati. Niso pa računali z ravnamteljem hotela. Mož je dal brž zaigrati narodno himno, katere zvoki so tako vplivali na krivolodne napadalce, da so umaknili roke in ostali kakor vkopani. Orkester je neprestno igral narodno himno, dokler ni prišla policija. Maskirani patrijoti bi bila raje umrli, nego pokazali omalovaževanje državne himne. Stali so še vedno nepremično, ko jih je policija razoroževala in aretirala.

## ZLATO V SMETEH

Rečna ženska je stikala za kostmi na odlagališču smeti v Lagymanyosu pri Budimpešti in je našla pločevinasto škaflo, v kateri je bilo 50 starih zlatnikov in srebrnjakov. Nesla jo je na policijo, kjer so ugotovili, da ima stari denar silno vrednost. Uvedli so preiskavo, da bi dognali, kdo se je na takšen način iznebil zaklada.

## Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namrčen potovati v stari kraj, je potrebno, da je počen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh. Vselej naše dolgotrajne tiskanje Vam mi samoreno dati najboljša pojasnila in priporočila vedno se prvovrstne bruparnike.

Tudi nedrjavljani samorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povračilo (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in isti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prošilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameravanim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka, je najboljši, da v prošnji označijo naj se jim pošlje na Barge Office New York, N. Y.

## KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljenske postave, ki je stopila v veljavo s prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, s kvotni viziji se izdajajo samo onim prošilec, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stariji ameriški državljani, možje ameriških državljank, ki so se po 1. juliju 1928. leta poročili, žene in neporočeni otroci šped 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci šped 21. leta onih nedrjavljancev, ki so bili postavne pripadniki v t. dežel; za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poslane in samseljivo

SAKSER STATE BANK  
200 EASTLAND STREET  
NEW YORK

## AKADEMIJA SVETOVNE REVOLUCIJE

Stalinova politika je ponovno obrnila pozornost boljševskih pravkov na kapital in gospodarske rezerve v srednji in zapadni Evropi. Boljševiki še vedno upajo, da pride v državah tega dela Evrope do socialne revolucije in da bo moč z inozemskim kapitalom dvigniti rusko industrijo. Zato napevajo v Moskvi vse sile, da bi čim prej zavirale rdeče zastave nad vso Evropo. V ta namen je ustanovila moskovska komunistična akademija že lani vojaški odbor, kateremu je poverjeno proučevati dosedanje komunistične revolucionarne akcije in pripravljati taktiko za bodoče boljševške pokrete. Ta odbor, v katerem so v prvi vrsti inozemski komunisti, je izdal zadnje čase nekaj publikacij, ki morajo zanimati zapadno- in srednje-evropsko javnost.

Glavni temelj publikacij komunističnega vojaškega odbora je, da je treba vse upore organizirati in voditi strogo po pravih vojaških taktikah in strategijah. V strategičnem pogledu morajo biti komunistične akcije v rokah dobrih politikov, v taktičnem pa rdečih častnikov, ki so dovršili boljševsko vojno akademijo. Slušatelji moskovske "vojne akademije svetovne revolucije" se uče organizirati in voditi poulične boje, graditi barikade, rabiti tehnična sredstva in pošiljati v boj vse pridobitve moderne tehnike. S tem naj bi v bodoče odpadle vse taktične napake, zaradi katerih so se vsi dosedanj komunistični puči izjalovili. V Moskvi vzgajajo torej kader revolucijonarnih poveljnikov, ki naj bi prevzeli vojaško vodstvo socialnih revolucij v inozemstvu.

Poleg te akademije imajo v Moskvi tudi posebne tečaje, v katerih se uče komunisti, kako je treba praktično voditi poulične boje. S tem hočejo boljševiki izboljšati vojnisko službo, razširiti komunistično propagando med civilno prebivalstvo in vojastvo, pripraviti kader izveščanih poveljnikov bolnih odredov in poskrbeti, da bodo množice revolucionarjev mogle in znale v odločnem trenutku zasedati arzenale, vladna poslopja, vojašnice, kolodvorje itd. To so izločane tehnične stotnije, določene za graditev barikad po ulicah, za razstreljevanje mostov in poslopj, za trjevanje in obrambo pojedinih delov mesta itd.

Sovjetsko državno založništvo je izdalo knjigo Anulova "Oborožena vstaja", v kateri priporoča avtor kot vzor komunistično vstajo v Hamburgu, kjer bi se bili morali komunisti učiti taktike pri polkiji. Nedavno je izdalo sovjetsko državno založništvo pod naslovom "Boj na umetnost in razredni boj" točna navodila za bojovnike državljanske vojne. Tu je točno povedano, katere hiše je treba izbrati za obrambo, kje morajo stati strojne puške, kako graditi barikade itd. V vseh evropskih državah so baje že pripravili rdeči častniki, izsolani v Moskvi.

## BREZPLAČNI POUK.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žele naučiti angleški in češko postati državljani Združenih držav. Oglašte se za pojasnila v ljudski šoli št. 127 East 11. cesta v pelek jutraj od 10. do 12., soba št. 308, ali pa v pondeljek in sredo ob 2. do 5., soba 412.

## CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

## Angleško-slovensko Berilo

(ENGLISH SLOVENE BEADER)  
Stane samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'

216 West 15 Street  
New York City

**POTRITI?**  
Rabite Erorka — življaje življenja!  
Če hočete biti v skladu s hitrim, modernim življenjem — ne pozabite dobiti Erorka, zaprti in razbranci živeti, če o priliki ne uravnate svojega življenja z Erorko. Za časovno preloženost tonisa odpravi prebranje Erorka. Vročajte lekarnarja.

**SEVERA'S ESORKA**

**Mali Oglasi**  
imajo velik uspeh

**Prepričajte se!**

## SIROTA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.  
Za Glas Naroda priredil G. P.

43

(Nadaljevanje.)

Starodavni pristan je še vedno v moji lasti, kot dragocen spomin na tvojo mater ter njegovo lastno ničvrednost.

Nesrečni Stephen pa je postal končno njen usode, ki vedno čaka zakrnjenega grešnika.

Vsa moja poizvedovanja glede tvoje božje usode so bila povsem brezuspešna. Izvedel sem le toliko, da te je prižigalec luči odvedel na svoj dom ter te rešil iz rok sitne, stare ženske.

Ničar drugega nisem mogel izvedeti. Tedaj pa sem podvojil vse svoje energije, da dobim zopet svojega otroka.

— Ali me lahko ljubiš, Jerica? To je vse, kar te vprašam. Ne maram te iztrgati iz tvojega sedanjega doma ter oropati Emilijo prijateljice, katero ceniš mogoče še bolj kot jaz sam.

Edina uteha za mojega ranjenega duha bo priznanje, da ljubiš še vedno svojega očeta!

Nikakega drugega upanja nimam na svetu kot je to. Pidi ter se me okleni ter mi zasepetaj besedo tolažbe in mira! Od daleč bom prisluškoval tvojim korakom.

## Devetintrideseto poglavje.

## SNIDENJE.

Ko je Jerica prebrala pismo, je skočila kvišku, ter pohitela po stopnicah skozi vrata ter se približala poletni hiši, kjer je Mr. Amory pričakoval njenega prihoda.

Tako neslišen je bil njen korak, da se je nenehkrat znašla pred svojim očetom, ki jo je pritisnil na svoje srce, ki je tako nemirno utrovalo, da je rekel:

— Otok, otrok! Prestrašila si me!

Polagoma pa se je izvila iz njegovega objema, in Mr. Amory je dvignil obraz svoje hčerke, pogladil po lasih ter jo vprašal:

— Ali me ljubiš?

— Gotovo, gotovo! — je vzkliknila Jerica ter pokrila njegova usta s poljubi.

Mr. Amory pa je sklonil glavo ter pričel lahno jokati. Nato pa je rekla Jerica:

— Pojdi!

— Kam? — je vprašal, zroč presenečeno.

— K Emiliji!

On pa je zmajal z glavo ter rekel:

— Ne morem.

— Ona te čaka ter prosi tvojega prihoda!

— Emilija!

— T. ne ve, kaj praviš!

— Da, jaz vem, kaj hočem. Emilija me ne sovraži ter ni nikdar storila tega. Ona me le obžaluje kot mrtvega. Pojdi ter ji povej boljše kot znana jaz, da sem nesrečen, ki je napravil mučnika iz naju obeh.

Konečno je Emilija zaslislala korake, ki so se bližali. Predno so dospeli do vrat, je stala pokonci ter napenjala ušesa, da ujame vsak zvok.

Jerica in Mr. Amory sta vstopila.

Emilija je takoj spoznala obiskovalca ter zasepetala:

— Filip!

On pa je omahnil na kolena.

— Grčbovi dajte svoje mrtve! — je vzkliknila Emilija. — Filip, ali sanjam ali pa si prišel zares nazaj? — Hvala Bogu!

— In ti mi odpustiš torej, Emilija! — je rekel Filip, ko sta oba končala žalostno povest.

— Oprostiti? Filip? Kaj naj ti oprostim?

— Dejanje, radi katerega si zaprla v večno temo.

— Filip, — je vzkliknila ona, — kako si mogel misliti, da sem kdaj pripisovala tebi to nesrečno dejanje?

— Ne namenoma, o tem sem prepričan. Nisem pa pozabil časa, ko se je pripetila ta nesreča in ko nisi hotela odpustiti človeku, ki te je tako grozno poškodoval.

— Filip! Nikdar te nisem dolžila! Bila pa sem ogorčena napram očetu, ki je tako krivično ravnal s teboj!

— Zlobna ženska je lagala, ko je rekla, da si se stresla ob mojem samem imenu.

— Če sem se stresla, sem se le radi tega, ker sem mislila na krivico, katero si trpel. Veruj mi, da se je grdo motila.

— Sveta nebesa! — je vzkliknil Filip, — kako hudobno sem bil osleparjen!

— Ne hudobno, — je odvrnila Emilija, — Mrs. Ellis je bila v teh okoliščinah žrtev razmer. Bila je tukaj med nami ter vrjela, da ste drugi kot ste v resnici! Par tednov pozneje je zelo obžalovala vlogo, katero je igrala pri tem. Pozabimo žalostne dogodke preteklosti ter vernimo, da nas bo milostna roka vodila tudi v bodočnosti!

— Milostna roka! — je vzkliknil Filip, — Kaj pa nam je zrudila v preteklosti? Tebi je poklonila le slepost!

— Ne govori o moji sleposti kot o nesreči, — je odvrnila Emilija, — Dolgo časa ne mislim o tem, kot o nesreči!

Zvok dobroznanih korakov je zmotil oba in Emilija je bila bolj kot običajno blede kot Filip, ko je vstopil Mr. Graham.

Mr. Graham se je počasi približal ter motril neznanega posetnika. Naenkrat pa je stopil nazaj ter sedel v naslonjako ter bi brez dvoma padel, če bi Filip ne stopil naprej ter ga ujel.

Konečno pa je kljub vsemu vzdihnil:

— Filip Amory! Moj Bog!

— Da, oče, — je vzkliknila Emilija ter vstopila naprej. — Filip je! Oni, katerega smo tako dolgo objokovali kot mrtvega, rum je vrnjen zdrav in vesel!

Mr. Graham je vstal ter se približal Mr. Amoryju, ki je stal tam s prekrižanimi rokama ter opazoval starega moža.

Filip ni sprejel ponudene mu roke ter tudi ni odgovoril na pozdravne besede.

Mr. Graham se je obrnil proti Emiliji ter vzkliknil, napol trpko in napol žalostno:

— Ne morem mu zameriti. Bog ve, koliko krivice sem delal temu fantu!

— Res, krivico ste delali temu fantu! — je odvrnil Filip, — Povsem ste skual: uničiti njegov sloves!

— Ne, — je vzkliknil Mr. Graham, — tega nisem hotel napraviti. Spoznal pa sem svojo zmoto, še prečno sem te oblatil pri drugih ljudeh!

— Torej ste spoznali svojo zmoto?

— Da, jaz sem. Takoj sem spoznal svojo zmoto, kakor hitro sem poudarjal pravičnega veseložalja.

— Da, da, — je odvrnil Filip, — Kakor hitro ste razkrili kak zločin, ste ga takoj pripisali meni. Mistili ste, da sem zmožen vsega slabega!

— Krivičen sem bil, Filip, — je rekel Mr. Graham, — a imel sem golov vzrok!

— Mogoče, — je odvrnil Filip, — Pripravljen sem dovoliti to!

— Vseled tega seživa v roko, — je rekel Mr. Graham, — ter skušava pozabiti preteklost!

Filip je ugodil tej prošnji, a z govorjo hladnostjo.

Mr. Graham, ki je bil oproščan teže, ki ga je tlačila dvajset let, je omahnil zopet v naslonjako ter prosil Filipa, naj pove kaj iz svojega po-  
znejšega življenja.

Storila je bila kmalu povedana.

Medtem pa je izvedel Filip tudi, da so pisali o njegovi smrti v Rio. Nikdo ni vedel, kako se je ta novica razširila.

Ko je Filip končno zapustil sobo, se je umaknil Mr. Graham v knjižnico ter neprestano mrmral:

— Zelo čudno! Skrajno čudno!

Komaj je odšel, je plaho odprla vrata ter plaho pogledala noter. Njen oče je hitro odšel proti njej ter jo potegnil molče k Emiliji, na-  
kar so se val trije objeli.

— Filip, — je vzkliknila Emilija, — ali moreš še nadalje dvomiti, da nam je božja previdnost prihranila tak sestanek?

— O, Emilija, — je odvrnil on, — Nauči me, kje in kako naj izrečem to zahvalo!

Konečno je rekla Emilija:

— Filip, ti nisi še oprostil mojemu očetu!

Uganila je njegove misli in zganil se je pod njenim očitačnim gla-  
som.

— To boš storil, dragi Filip, — je nadaljevala ona s prosečim gla-  
som.

On se je obotavljal nekaj časa, nakar je odgovoril:

— Storiš kmalu to, najdražja Emilija, ko bo prišel čas.

Ko je končno odšel, je ostala Jerica za trenutek pri vratih ter zila za umikajočo se postavo, nakar je rekla:

— Kakšen dan je bil to!

Nato pa se je vrnila v sobo, pokleknila poleg Emilije ter pričela moliti k Bogu, zahvaljujoča se mu za vse dobrote, katere je podelil njim.

## Štirideseto poglavje.

## POVRACILO.

Ko je stric True umrl, je dal Mr. Cooper pokopati svojega starega prijatelja na starodavnem pokopališču cerkve, v kateri je bil dolgo časa cerkovnik. Kmalu pa se je moralo pokopališče umakniti modernemu poslopju in zemeljski ostanke strica True-a so našli zadnji počitek v bližini poletnega bivališča Mr. Grahama. Dotični kraj je bil posvečen kot vaško pokopališče.

Ta kos zemlje, kupljene od velikodušnosti Willie-ja, je vseboval tudi zadnje počivališče Mrs. Sullivan in Mr. Cooperja.

Sedem let je že minulo izza dneva, ko je umrl stric True, a Jerica ni še pozabila prijaznega, starega moža. Dostikrat je stala na mestu, ki je pokrivalo zemeljske ostanke Truemana in Jerica je vzkliknila skoro naglas:

— O, stric True! Vi in jaz nisva še ločena, a Willieja ni z nami!

— O, Jerica, — se je oglasil očitačji glas poleg nje, — ali je Wil-  
lie kriv tega?

Ona se je presenečena obrnila ter videla stati pred seboj moža, o katerem je ravno kar sanjala.

Zrl ji je naravnost v obraz ter rekel:

— Povej mi, Jerica, zakaj sem izključen od tvojih simpatij?

Jerica ni ničesar odgovorila, pač pa so ji pričele soze teči po licih.

— Delaš me naravnost obupanim, — je nadaljeval on, — Kaj sem ti storila, da me tako izključuješ iz svoje družbe? Zakaj zreš name tako mrzlo ter se mi izogibaš?

Willie jo je zgrabil za roki ter jo držal trdno.

— Nisem hladna ter ne maram biti, — je odgovorila Jerica. Njen glas je bil napol zadušer, od ganutja.

— O, Jerica, — je rekel on, izpuštil njeno roko ter se obrnil v stran.

— Vse kaže, da si me prenehala ljubiti. Tresel sem se, ko sem te prvi-  
krat zagledal, a sedaj vidim, da me ne maraš več!

— O, Willie, ne smeš biti hud name! Naj bom zopet tvoja sestra, pri-  
srčna sestra!

Ona se je nasmehnila žalostno ter rekel nato:

— Torej sem imel vendar prav! — Jerica, zlomila si mi srce!

— Willie, — je vzkliknila Jerica, — ali ne veš, kako čudno govo-  
riš?

— Čudno? — je odvrnil Willie, — ali se ti zdi čudno, da te ljubim?

Ali nisem vsa leta nosil s seboj spomin na najino srečo?

— Willie, — ga je prekinila Jerica, ki je postala naenkrat zopet skrajno resna, — ali je častno nagovoriti me na tak način? Ali si po-  
zabil...

— Ničesar nisem pozabil, — je vzkliknil on ostro, nisem pozabil, da nimam nikake pravice delati ti skrb. Jaz ljubim le tebe!

— Willie, — je vzkliknila Jerica, — kakšna blaznost pa je to? Jaz nimam nikakih vezi kot jih opisuješ. Kaj pa bo mislila Izabela glede tega izdajstva?

(Konec prihodnjic.)

Naši SKUPNI IZLETI v Jugoslavijo  
in Italijo za leto 1936

## Čas prihaja—

za vse one, ki so namenjeni to leto v stari kraj, da se odločijo  
kdaj in po kateri poti se počivati. Na splošno povpraševanje  
in zanimanje rojakov za naše skupne izlete naznanjamo, da  
privedemo to leto sledeče izlete:

## Po FRANCOŠKI progi s parnikom

## "Ile de France"

preko Havre

## PRVI POLETNI IZLET

DNE 6. JUNIJA

25. JUNIJA—Drugi poletni izlet 1. AVG. — Četrti poletni izlet  
11. JULIJA — Tretji poletni izlet 12. SEPT. — Prvi jesenski izlet  
S PARNIKOM "PARIS" POSEBEN IZLET — DNE 30. JUNIJA

## Po COSULICH progi preko Trsta

## I. SKUPNI POLETNI IZLET

z motorno ladjo "SATURNIA" dne 29. maja

Nadaljnji izleti po isti progi:

1. avgusta — "VULCANIA" 8. oktobra — "VULCANIA"  
2. septembra — "VULCANIA" 28. novembra — "SATURNIA"

Pišite nam čimprej za cene, navodila glede potnih listov, vize-  
jev, permitov itd. na:

## SAKSER STATE BANK

42 CORTLANDT ST., NEW YORK

Tel. Barclay 0380

## POZOR, ROJAKI

Is naslova na listu, katerega  
prejemate, je razvidno, kdaj  
vam je naročnina pošla. Ne ča-  
kajte torej, da se Vas opominja,  
temveč obnovite naročnino ad-  
direktno, ali pa pri enem slede-  
čih naših zastopnikov.

## CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar  
San Francisco, Jacob Laublin

## COLORADO

Denver, J. Schutte  
Pueblo, Peter Cull, John Germ,  
Frank Janesh, A. Saffi.  
Salida, Louis Costello.  
Walsenburg, M. J. Bayuk.

## INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

## ILLINOIS

Aurora, J. Verblich  
Chicago, Joseph Bilsh, J. Bevcic,  
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar.  
Cicero, J. Fabian.  
Joliet, A. Anzeic, Mary Bambich,  
J. Zaletel, Joseph Hrovat.

La Salle, J. Spelich.

Mascoutah, Frank Augustin  
North Chicago, Anton Kobal  
Springfield, Matija Barborich.  
Summit, J. Horvath.

Waukegan, Frank Petkovšek in  
Jože Zelenc.

## KANSAS

Girard, Agnes Mocnik.  
Kansas City, Frank Zagar.

## MARYLAND

Steyer, J. Černe.  
Kittzmiller, Fr. Vodopivec.

## MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe  
Detroit, Frank Stular, Ant. Ja-  
nezich.

## MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouše, Frank  
Pucelj.

Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula.  
Eveleth, Louis Gouše.

Gilbert, Louis Vessel  
Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatich.  
Sheboygan, John Zorman.

West Allis, Frank Skok.

## MISSOURI

St. Louis, A. Nabrogl.

## MONTANA

Klein, John R. Rom.  
Roundup, M. M. Panian

Washoe, L. Champa.

## NEBRASKA

Omaha, P. Broderick.

## NEW YORK

Gowanda, Karl Sterniša.  
Little Falls, Frank Masla.

## OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hiti.  
Cleveland, Anton Sobek, Chas.

Karlinger, Louis Rudman, Anton  
Simcich, Math. Slapnik.

Eurild, F. Bajt.  
Girard, Anton Nagode.

Lorain, Ivo Balant in J. Kumše  
Niles, Frank Kogovšek.

Warren, Mrs. F. Rachar.  
Youngstown, Anton Kikelj.

## OREGON

Oregon City, J. Koblar.

## PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jakše.  
Bessemer, Louis Hribar.

Braddock, J. A. Germ.  
Broughton, Anton Ipavec.

Claridge, A. Yerina.  
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro-  
vanšek.

Crafton, Fr. Machek.  
Export, G. Previč, Louis Jupan-  
čič, A. Skerlj.

Farrell, Jerry Okorn.  
Forest City, Math. Kamin.

Greensburg, Frank Novak.  
Homer City in okolico, Frank Fe-  
renchack.

Irwin, M'ke Paushek.  
Johnstown, John Polanc, Martin  
Korosheta.

Krayn, Ant. Tauselj.  
Luzerne, Frank Balloch.

Manor, Fr. Demshar.  
Meadow Lands, J. Kopriček.

Midway, John Zust.  
Moon Run, Fr. Podmilšek.

Pittsburgh, Z. Jakše, Vinc. Arb  
in U. Jakobich, J. Pogačar.

Presto, F. B. Demshar.  
Reading, J. Peadrč.

Steelton, A. Hren.  
Unity Sta. in okolico, J. Skerlj.

Fr. Schiffrer.  
West Newton, Joseph Jovan

Willock, J. Peternel.

## UTAH

Helper, Fr. Kreba.

WEST VIRGINIA:  
Williams River, Anton Svet.

WISCONSIN  
Milwaukee, Joseph Tratalik in  
Jos. Koren.

Racine in okolico, Frank Jelenč.

## WYOMING

Rock Springs, Louis Lancher.  
Diamondville, F. Lumbert.

Kretanje Parnikov  
Shipping News

28. maja:  
Aquitania, Cherbourg  
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg  
President Roosevelt, Cherbourg,  
Bremen

29. maja:  
Saturnia, Trst  
Dresden, Cherbourg, Bremen  
Europa, Cherbourg, Bremen

30. maja:  
France, Havre  
Olympic, Cherbourg  
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rot-  
terdam

31. maja:  
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg  
Bogenland, Cherbourg, Antwerpen  
Minnekahda, Boulogne sur Mer

2. junija:  
Columbus, Cherbourg, Bremen

3. junija:  
Berengaria, Cherbourg  
Resolite, Cherbourg, Hamburg

4. junija:  
New York, Cherbourg, Hamburg  
America, Cherbourg, Bremen

6. junija:  
De France, Havre  
Majestic, Cherbourg  
Volendam, Boulogne sur Mer, Rot-  
terdam

7. junija:  
Cleveland, Cherbourg, Hamburg  
Minnewaska, Cherbourg

10. junija:  
Bremen, Cherbourg, Bremen

11. junija:  
Mauretania, Cherbourg  
Deutschland, Cherbourg, Hamburg  
Leviathan, Cherbourg

12. junija:  
Paris, Havre  
Suttigart, Cherbourg, Bremen